

Guía Docente

Datos Identificativos					2017/18
Asignatura (*)	Podoloxía Deportiva		Código	750G02025	
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6	
Idioma	Castelán/Inglés				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Ciencias da Saúde				
Coordinación	Alonso Tajés, Francisco	Correo electrónico	francisco.alonso.tajes@udc.es		
Profesorado	Alonso Tajés, Francisco	Correo electrónico	francisco.alonso.tajes@udc.es		
Web	moodle.udc.es/				
Descrición xeral	<p>O obxectivo xeral da materia é a formación do profesional de podoloxía na aplicación da ciencia podolóxica ao campo da medicina/podoloxía deportiva, a través do estudo tanto das características xerais da práctica do deporte e o perfil dos deportistas, como dos principais factores de risco asociados á realización de exercicio físico e/ou a práctica de deporte, e a súa relación coa aparición de afeccións agudas ou crónicas do membro inferior, especialmente no complexo anatómico nocello-pé. A materia abordará tamén a adaptación e aplicación dos tratamentos dos diferentes campos terapéuticos podolóxicos ás devanditas afeccións, abordando de forma integral tanto o seu tratamento como a súa prevención.</p> <p>Para iso, os principais contidos que se desenvolverán na materia son: Fundamentos de podoloxía deportiva. Exercicio físico e deporte. Superficies. Epidemioloxía das lesións deportivas do membro inferior. Análise podolóxica. Lesións do membro inferior asociadas á práctica deportiva (óseas, músculo-tendinosas, ligamentosas, neurolóxicas e dérmicas). Prevención das lesións asociadas á práctica deportiva. Estudo podolóxico do calzado deportivo.</p>				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
O alumno/a é capaz de valorar a biomecánica e patomecánica do pé presente nas diferentes técnicas deportivas, de realizar os tratamentos necesarios para tratar e/ou mellorar a funcionalidade do pé na práctica deportiva. Será capaz de explicar os fundamentos básicos fisiolóxicos do exercicio físico e o deporte, e a súa relación coas afeccións podolóxicas, así como analizar a contorna no que se desenvolven as actividades deportivas e a súa influencia nas afeccións podolóxicas.	A19 A20	B1 B9 B12	C1 C3
O alumno/a é capaz de identificar e tratar as lesións podolóxicas máis frecuentes asociadas ao exercicio físico e ao deporte	A19 A20	B9 B12 B19	C1 C3
O alumno/a coñece e aplica os métodos físicos, eléctricos e manuais na terapéutica das distintas patoloxías do pé. O alumno/a adapta e aplica os tratamentos físicos, cirúrxicos e farmacolóxicos, ás lesións podolóxicas máis frecuentes asociadas ao exercicio físico e ao deporte	A22 A23	B9 B18 B19	C1 C3
O alumno/a coñece e aplica terapia da dor e inflamación do pé mediante o deseño e a aplicación protocolos para o tratamento e a prevención das lesións podolóxicas máis frecuentes asociadas ao exercicio físico e ao deporte	A22 A23	B9 B19	C1 C3
O alumno/a coñece, diseña e aplica ortesiología plantar e dixital ás lesións podolóxicas máis frecuentes asociadas ao exercicio físico e ao deporte	A22	B3 B14 B19	C1 C3

O alumno/a coñece e realiza estudos do calzado, calzadoterapia, mediante a análise das características xerais e particulares do calzado deportivo, a súa función e criterios de selección para o exercicio físico e o deporte	A22	B3 B9 B19	C1 C3
---	-----	-----------------	----------

Contidos	
Temas	Subtemas
FUNDAMENTOS DE PODOLOXÍA DEPORTIVA EXERCICIO FÍSICO E DEPORTE SUPERFICIES ANÁLISES PODOLÓXICO	<p>TEMA 1: Introdución: Conceptos básicos de podoloxía deportiva. O papel da podoloxía no medicamento deportivo.</p> <p>TEMA 2: Exercicio físico e deporte: definicións e características. Influencia das superficies na práctica deportiva.</p> <p>TEMA 3: A análise podolóxico na práctica deportiva: Protocolo de exploración do paciente deportista</p>
EPIDEMIOLOXÍA DAS LESIÓNS DEPORTIVAS DO MEMBRO INFERIOR. LESIÓNS DO MEMBRO INFERIOR ASOCIADAS Á PRÁCTICA DEPORTIVA: ÓSEAS, MÚSCULO-TENDINOSAS, LIGAMENTOSAS, NEUROLÓXICAS E DÉRMICAS.	<p>TEMA 4: Epidemioloxía xeral das lesións do membro inferior asociadas á práctica deportiva</p> <p>TEMA 5: Lesións óseas</p> <p>TEMA 6: Lesións de ligamentos e aponeurosis</p> <p>TEMA 7: Lesións musculares e tendinosas</p> <p>TEMA 8: Lesións neurolóxicas</p> <p>TEMA 9: Outras lesións frecuentes na práctica deportiva (dérmicas, infecto-contaxiosas)</p>
PREVENCIÓN DAS LESIÓNS ASOCIADAS Á PRÁCTICA DEPORTIVA. ESTUDO PODOLÓXICO DO CALZADO DEPORTIVO	<p>TEMA 10: Prevenición das afeccións podolóxicas asociadas á práctica deportiva</p> <p>TEMA 11: Os tratamentos ortopodolóxicos, físicos e farmacolóxicos no proceso de atención ao deportista</p> <p>TEMA 12: Características xerais do calzado deportivo e criterios de selección do calzado deportivo</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A20 A22 A23 B1 B9 C3	18	36	54
Prácticas clínicas	A22 A23 B3 B14 B18 B19 C1	9	13.5	22.5
Seminario	A19 A20 B3 B9 B12 C1	17	25.5	42.5
Proba mixta	A19 A20 A22 A23 B12	2	20	22
Atención personalizada		9	0	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	As sesións maxistrais consisten en clases expositivas-participativas dos contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, vídeo, etc. As sesións maxistrais centraranse na exposición e debate dos contidos principais do temario. Facilitarase ao alumnado o temario cos contidos teóricos básicos da materia, así como material para traballar na aula ou fóra dela. Todo o material estará accesible para o alumnado na facultade virtual da UDC.
Prácticas clínicas	Estas prácticas teñen carácter clínico e realizaranse na Clínica Universitaria de Podoloxía. Nelas desenvolveranse os protocolos de exploración e tratamento do paciente deportista, de ser posible, con pacientes reais, e incidirase na aplicación de técnicas de exploración e análise biomecánico do xesto deportivo, probas de diagnóstico e aplicación de tratamentos adaptados ao paciente deportista
Seminario	Os seminarios consistirán no estudo de temas concretos relacionados cos contidos da materia, nos que se traballarán tanto competencias específicas como transversais (procura bibliográfica, fomento dun segundo idioma, entre elas), mediante a planificación de diferentes actividades de traballo fundamentalmente en grupo, as cales incluírán actividades como a resolución de casos clínicos relacionados coa actividade física e o deporte, utilizando metodoloxías de traballo colaborativo. Os seminarios tamén poden incluír outras actividades como debates e mesas redondas (de poder ser, estarán vinculadas á asistencia a unha conferencia específica sobre a fisioloxía ou epidemioloxía no deporte, de asistencia obrigatoria para o alumnado matriculado a tempo completo)
Proba mixta	Proba mixta que consistirá nunha combinación de preguntas de resposta obxectiva (test) e preguntas de resposta aberta sobre cuestións específicas da materia, entre as cales se poderá incluír resolución de casos clínicos. Esta proba está orientada á demostración por parte do alumnado da adquisición dos coñecementos teóricos básicos expostos e debatidos nas sesións maxistrais e os seminarios, e que compoñen os contidos do temario.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	A atención personalizada desenvolverase mediante concertación de cita previa co alumnado, quedando esta supeditada á dispoñibilidade dos horarios tanto do alumnado (aspecto este prioritario) como do profesor. Por tanto, de forma programada, a atención personalizada poderá desenvolverse de forma presencial, de ser requirida e/ou pertinente, na localización indicada e os horarios de atención ao alumnado que se recollen na plataforma da UDC para a indicación de "As miñas titorías", ou de forma virtual, sendo atendidas as titorías por correo electrónico ou a través doutros medios telemáticos que permita a plataforma virtual, como as mensaxes de Moodle, ou outras vías como a telefónica ou a videoconferencia.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	A19 A20 B3 B9 B12 C1	Nos seminarios desenvolveranse actividades que elaborará o alumnado de maneira individual ou en grupo e que terá que entregar en tempo en forma tal e como estará descrito para cada actividade no apartado correspondente da materia na facultade virtual da UDC. En cada actividade especificarase o obxectivo da mesma, os requisitos de formato e a súa puntuación correspondente. Para que as actividades sexan cualificadas e computen na cualificación final o alumnado deberá asistir e participar nas actividades planificadas nos seminarios, excepto os alumnos/as matriculados a tempo parcial	20

Prácticas clínicas	A22 A23 B3 B14 B18 B19 C1	Asistencia obrigatoria ao 100% das prácticas para todo o alumnado en calquera modalidade de matrícula. Na cualificación das prácticas clínicas terase en conta a aplicación dos coñecementos á práctica, especialmente os relacionados coa exploración e análise podolóxico do deportista, así como o diagnóstico, planificación de tratamentos e seguimento dos pacientes tratados.	10
Proba mixta	A19 A20 A22 A23 B12	<p>Proba escrita na que se combinarán preguntas de resposta obxectiva tipo resposta múltiple, ordenación ou relación de contidos, con preguntas de resposta aberta orientadas estas últimas á resolución de cuestións relacionadas con aspectos clínicos (diagnóstico, tratamento, etc.) de afeccións podolóxicas asociadas á práctica deportiva.</p> <p>A puntuación das preguntas desta proba especificarase na normativa que se adxunta ao exame. De maneira xeral, do 70% da cualificación final que lle corresponde a esta proba sobre o 100% da cualificación final, entre un 20% e un 30% corresponderá á parte obxectiva, entre un 30% e un 40% a preguntas de resposta aberta, e de incluírse, entre un 10% e un 20%, ao caso clínico (entre as 3 porcentaxes deben de sumar o 70% correspondente)</p> <p>Para superar a materia, á marxe das cualificacións obtidas noutras metodoloxías, é necesario obter un 50% da puntuación total desta proba (3.5 puntos sobre os 7 que ten en total a proba).</p>	70

Observacións avaliación

Para superar a materia é obrigatorio asistir ás prácticas clínicas e superar o exame (50% do seu valor total). As cualificacións das prácticas clínicas e os seminarios só computarán na cualificación final se se supera o 50% da cualificación da proba mixta. No caso de non presentarse ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, as cualificacións das prácticas clínicas e os seminarios computarán na segunda oportunidade se se supera nesa oportunidade o 50% da cualificación da proba mixta. A cualificación que figurará no acta en caso de non superar a proba mixta, será a cualificación do exame calculada sobre o 100% da avaliación. En segunda e sucesivas matrículas non computarán as cualificacións dos cursos anteriores. A cualificación de Non Presentado outorgarase no caso de que non se presente á proba mixta ou non realice o 100% das prácticas clínicas. A cualificación de matrícula de honra, dado o seu carácter graciable, concederase automaticamente ao alumnado que obteña un 10 na cualificación media da materia. De darse o caso de que haxa máis alumnos/as con esa cualificación que matrículas se poidan outorgar pola cota oficial establecida, convocarase a todos os alumnos/as para a realización dunha proba específica de desempate, proba que consistirá en novo exame de características similares ás da proba mixta, exame que se fixará en data e hora de acordo cos interesados/as. En caso de non existir ningún alumno/a con cualificación de 10, todo o alumnado que obteña unha cualificación media igual ou superior a 9.5, poderán optar á matrícula de honra previa solicitude ao profesor e mediante a superación da proba anteriormente descrita. No caso de que non existan solicitudes expresas de opción a matrícula, o profesor se reserva a potestade de outorgalas naqueles casos que, cumprindo o requisito de cualificación media, puidesen ser merecedores de matrícula pola aptitude e a actitude demostradas durante o desenvolvemento da materia. Alumnado en matrícula parcial: O alumnado en matrícula parcial debe de comunicalo obrigatoriedade ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado é obrigatorio ao 100% a realización das prácticas clínicas. A cualificación dos seminarios pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/para realizará de forma autónoma. Oportunidade adiantada de avaliación: O alumnado que se atope nos supostos recolleitos na normativa de xestión académica da UDC dispoñerá desta opción para superar a materia mediante unha proba escrita de características similares á recollida no proceso de avaliación que terá neste caso un peso do 100% da cualificación final.

Fontes de información

Bibliografía básica	Fuentes bibliográficas en la que se fundamenta el temario elaborado para la materia: Berquist TH. Radiología de Pie y Tobillo. 1ª ed. Philadelphia: Marbán; 2002. Backup K. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. 3ª ed. Barcelona: Elsevier; 2007. Espinás Boquet J, Vilaseca Canals J. coordinadores. Guía Terapéutica en Atención Primaria (Basada en la selección razonada de medicamentos). 6ª ed. Barcelona: Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria; 2016. Dockery GL. Cutaneous Disorders of the lower extremity. 1ª ed. Philadelphia: Saunders; 1997. Izquierdo M. Biomecánica y Bases Neuromusculares de la Actividad física y el Deporte. 1ª Ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2008. Kirby KA. Biomecánica del pie y la extremidad inferior III: Artículos de Precision Intricast, 2002-2008. Arizona (USA): Precision Intricast, Inc; 2009. Kirby KA. Biomecánica del pie y la extremidad inferior IV: Artículos de Precision Intricast, 2009-2013. Arizona (USA): Precision Intricast, Inc; 2015. Mandracchia V. Consulting Editor. Heel Pain. New York: Clinics in Podiatric Medicine and Surgery; 2005. McNabb JW. Infiltraciones. 1ª ed. Madrid: Marbán; 2006
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02002
 Psicología/750G02006
 Farmacología/750G02009
 Sistemas de Información e Comunicación en Ciencias da Saude/750G02010
 Método científico e Saude Pública/750G02011
 Biomecánica do membro inferior/750G02013
 Radiodiagnóstico e Radioprotección/750G02014
 Podología Preventiva/750G02015
 Ortopodología 1/750G02017
 Ortopodología 2/750G02018
 Ortopodología 3/750G02019
 Ortesiología dixital e calzadoterapia/750G02020
 Dermatología/750G02026
 Quiropodología 1/750G02027
 Quiropodología 2/750G02028
 Cirugía Podológica 1/750G02029
 Cirugía Podológica 2/750G02030
 Prácticum 1/750G02033

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Terapéutica farmacológica/750G02024
 Prácticum 2/750G02034

Materias que continúan o temario

Prácticum 3/750G02035

Observacións

O primeiro día do curso académico coincidente co horario da materia terá lugar unha sesión de presentación da materia, da guía docente e da organización da asignatura, que incluírá a organización dos grupos tanto de seminarios como de prácticas, así como a presentación do calendario do rotatorio. Dita organización (grupos de prácticas) tratará de acordarse, de ser posible, tendo en conta circunstancias específicas do alumnado. Todo o alumnado que non asista á devandita sesión será incluído automaticamente nos grupos nos que por necesidade de equilibrio de composición dos mesmos sexa preciso. Fixaranse unhas datas límite para opción de cambios de grupo. Para asistir ás prácticas clínicas utilizarase a indumentaria asistencial e identificación obrigatoria da Clínica Universitaria de Podología.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías